

Sundholmsvej 34, st.
2300 København S

Tlf. 8993 7060
CVR. 2926 2403

sand@sandudvalg.dk
www.sandudvalg.dk

Social- og boligminister Sophie Hæstorp Andersen

København 23. november 2024

Muligheden for at klage over bortvisning fra herberg bør bevares og understøttes – ikke fjernes.

Kære Sophie Hæstorp Andersen

Tak for et konstruktivt møde d. 25. oktober. Det var godt at høre om dine tanker på hjemløseområdet og få dit syn på nogle aktuelle problemstillinger.

Vi diskuterede bl.a. forslaget om, man ikke længere skal kunne klage over at blive bortvist fra et herberg. Jeg vil forsøge at uddybe, hvorfor jeg mener, at det er essentielt at fastholde muligheden for at kunne klage over en bortvisning fra et herberg.

Et herberg er sidste bastion for en hjemløs. Det er her, man søger hen, når man ingen andre muligheder har. Det er ofte forbundet med skam at opsøge et herberg. Det er derfor endnu mere skamfuldt at blive smidt ud fra det sted, man ser som sin redningskrans. Tilmed vil bortvisningen oftest være et udslag af, at man opfører sig som det er forventeligt for målgruppen for et herberg. Vi skal hele tiden huske os selv på at herberg er "*til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har et akut behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp.*" (SEL § 110)

Det er forventeligt, at en beboer kan være frustreret over sit liv, frustreret over den manglende hjælp fra systemet, er abstinent, har psykiske problemer, savner sine børn eller familie, føler sig magtesløs. Det gør, at beboerne kan reagere på måder, der for en problemfri borger, virker uhensigtsmæssige, og fører til bortvisninger. Men er det ikke netop et herbergs fornemmeste opgave at kunne håndtere borgere, der har problemer, der gør at de har en adfærd, der kan være svær forstå for menigmand? Er det ikke derfor tilsynet skal sikre, at personalet på herberger er fagligt kompetente, at organiseringen er hensigtsmæssig og de fysiske rammer understøtter opgaveløsningen: Et sted, der netop kan rumme, støtte og drage omsorg for borgere i hjemløshed?

At bortvise en beboer, er i vejledningen til Serviceloven beskrevet som den sidste udvej for en leder af et herberg. Men når der ikke er mulighed for at klage, bliver det nogle gange den nemme udvej. Den, man vælger, hvis man selv er frustreret over ikke at kunne få en beboer til at slå ind på dydens smalle vej eller hvis ens faglige kapacitet er utilstrækkelig. Når der samtidig står massevis af hjemløse udenfor og bare venter på, at der bliver en ledig plads,

er det besnærende at smide beboere ud, der ikke lige gør som man siger.

En af konsekvenserne ved at Ankestyrelsen fra 2018 til 2022 ikke mente de skulle behandle klagesager over bortvisninger, var at begrundelserne for bortvisningerne blev mere usaglige og blev givet med stadig større ligegyldighed overfor den hjemløse borger. Eller slet ikke givet, hverken mundtligt eller skriftligt.

"Du skal bare ud og det er nu" var desværre ikke ualmindeligt at høre som hjemløs på vej ud ad døren fra det sted, man troede, man havde helle. Det scenarie lever desværre stadig i bedste velgående. Hvis vi skal den adfærd til livs, skal det være muligt at kunne klage over bortvisninger. Og få dem behandlet indenfor en rimelig tid.

I 90% af alle de udskrivningssager SAND bliver bedt om at hjælpe hjemløse med, er den hjemløse blevet bortvist. Ved at fjerne klageretten over bortvisninger, fjerner du reelt klagemuligheden for udskrivninger.

Borgerens mulighed for at klage over en bortvisning står i dag ikke i vejen for at herbergslederen kan opsætte generelle regler for botilbuddet, eller for at herbergslederen kan bortvise beboere og på denne måde varetage sit personales og beboernes sikkerhed. Det ligger helt fast.

Klagemuligheden er et retsstatsligt princip

Det er et gennemgående princip i forvaltningsloven, at netop afgørelser af så indgribende karakter, som udskrivninger – herunder bortvisninger – er, skal kunne påklages. Retssikkerhedsloven tillægger borgere rettigheder og yder dem beskyttelse. Så også ud fra en juridisk betragtning, vil det være arbitrært at forhindre hjemløse borgere i at klage over at blive bortvist fra et herberg. Vi må også huske på, at kommunen SKAL sikre, at der er herbergspladser til alle hjemløse med behov. Dem, der smides ud, har jo stadig et behov. Det er dem der står på gaden og ikke føler sig velkomne på de tilbud, der er sat i verdenen på at hjælpe dem.

Frem for at fjerne muligheden for at klage, bør du i stedet sikre, at kommunerne leverer herberger med tilstrækkelig stor faglighed til at rumme alle typer hjemløse. Og i øvrigt kræve af kommunerne, at hvis en af deres hjemløse borgere smides ud fra et herberg, skal der findes en egnet løsning, der sikrer at borgeren kan få den hjælp og støtte, vedkommende har behov for, og ikke er henvist til et liv på gaden, hvor problemerne blot vokser sig stadig større og mere komplekse.

At fjerne klageretten over bortvisninger vil ikke gavne hverken hjemløse, herbergerne eller hjemløseområdet, blot udhule retssikkerheden for hjemløse.

Med venlig hilsen

Ask Svejstrup
Sekretariatsleder i SAND